

ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค PQ4R เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนบ่อวิทยบางระกำ

The results of using PQ4R technique to improve reading
comprehensive achievement of grade 5 students at
Borwittayabangrakam School

รังสิมา ศรีเมฆ (Rangsima Srimek)¹

กฤษฎากาญจน์ โตพิทักษ์ (Krittayakan Topithak)²

ทรงภพ ขุนมธุรส (Songphop Khunmathurot)³

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ว่าเรื่องผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค PQ4R เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ่อวิทยบางระกำ มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค PQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค PQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

---

¹นิสิตสาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร E-mail: wiwangsima@gmail.com

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร E-mail: krittayakant@nu.ac.com

³ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร E-mail: songphop.kh@gmail.com

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนบ่อวิหยาบางระกำ จำนวน 37 คน ได้มา โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค PQ4R เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 10 แผน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (แบบทดสอบปรนัย) 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค PQ4R เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ จำนวน 10 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค PQ4R สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

2. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิค PQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.65)

คำสำคัญ : เทคนิค PQ4R, การอ่านจับใจความสำคัญ

---

¹Undergraduate Students majoring in Thai, Faculty of Education, Naresuan University

²Asst. Prof. Dr., Faculty of Education, Naresuan University

³Asst. Prof. Dr., Faculty of Education, Naresuan University

(Received : April 21, 2020; Revised : July 18, 2020; Accepted : August 7, 2020)

Abstract

The research consisted of two main purposes; 1) to compare grade 5 students' reading comprehension achievement before and after learning by PQ4R technique 2) to study the students' satisfactions reading comprehension towards PQ4R technique. The sample of this study was 37 grade 5.3 students selected by cluster random sampling in the second semester of the academic year 2019 at Borwittayabangkam school. The research instruments were 1) 10 lesson plans about PQ4R technique for teaching reading comprehension 2) a reading comprehension achievement pretest and posttest with objective test of grade 5 students and 3) 10 questions with rating scale of the students' satisfaction questionnaire towards PQ4R technique about reading comprehension. The data were analyzed by mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.) and t - test.

Keywords : PQ4R Technique, Reading Comprehension

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นสิ่งที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมที่สำคัญยิ่งสำหรับชนชาติไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิด วิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติอันล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 37)

การอ่านมีความสำคัญต่อวิถีชีวิตของมนุษย์ในฐานะเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ และเป็นการรับสารที่สัมฤทธิ์ผล ถึงแม้ว่าโลกจะมีเทคโนโลยีสารสนเทศที่ก้าวหน้าขึ้นก็ตาม ดังที่ อัจฉรา ประดิษฐ์ (2550, น. 13) กล่าวว่า การอ่านมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเด็ก เนื่องจากการเรียนรู้ของเด็กนั้นผ่านการเรียนรู้ด้วยภาษาเป็นหลัก เพราะมนุษย์ทุกชาติทุกเผ่าพันธุ์ล้วนสื่อสารกันด้วยภาษาทั้งสิ้น อีกทั้งในการประเมินการอ่านเขียนภาษาไทยนักเรียนชั้นประถมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ล้วนต้องใช้ความสามารถทางการอ่านจับใจความสำคัญทั้งสิ้น นอกจากนี้ ศุภณัฐ ศศิวิวัฒน์ (2561, น. 35) กล่าวในงานสัมมนาประจำปี 2556 “TDRI Annual Public Conference 2018” ของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ระบุว่าผลการสอบ PISA ปี 2015 พบว่า เด็กอายุ 15 ปี ถึงร้อยละ 50 อ่านหนังสือจับใจความสำคัญไม่ได้ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญต่ำ ปัญหาดังกล่าวอาจมีสาเหตุมาจากผู้เรียนไม่ได้รับการฝึกฝนเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญมากพอ และกระบวนการสอนอ่านหรือเทคนิคที่ครูนำมาสอนอาจเป็นกระบวนการที่ไม่น่าสนใจ ซึ่งปัญหาดังกล่าวนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ผู้สอนควรสอนให้ผู้เรียนมีความเข้าใจหลักการอ่านอย่างถ่องแท้ ตั้งแต่ขณะที่กำลังศึกษาในระดับประถมศึกษา โดยเฉพาะผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เนื่องจากเป็นพื้นฐานเตรียมความพร้อมสู่การประเมินการอ่านเขียนภาษาไทยนักเรียนชั้นประถมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และเตรียมความพร้อมสู่การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การอ่านจับใจความสำคัญสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน ตัวชี้วัด ท.1.1 ป.5/5 วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต ดังนั้นความเข้าใจในการอ่านจึงมีความจำเป็นต่อผู้อ่านอย่างยิ่ง ดังที่ ดารณี ศักดิ์ศิริผล (2551, น. 1) กล่าวว่า

การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญยิ่งของการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจ การแสวงหาข้อมูล การอ่านเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทักษะเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

กลวิธีที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้วิธีหนึ่ง คือ กลวิธี การสอนอ่านแบบ PQ4R ย่อมาจาก Preview (P), Question (Q), 4R ได้แก่ Read, Recite, Review, Reflect เทคนิค PQ4R เป็นกลวิธีการสอนอ่านที่สุวิทย์พัฒนา มาจากวิธี SQ3R ของโทมัสและโรบินสัน ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 ขั้นสำรวจ (Preview) โดยกวาดสายตอย่างคร่าว ๆ เพื่อต่องค์ประกอบทั่วไป ขั้นที่ 2 ขั้นคำถาม (Question) ตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ขั้นที่ 3 ขั้นอ่าน (Read) ขณะอ่านพยายามตอบคำถาม ที่ตั้งไว้ ขั้นที่ 4 ขั้นทำความเข้าใจ (Recite) พยายามทำความเข้าใจ ผึกจำข้อมูล โดยท่องออกเสียง ถามและตอบ เขียน อภิปราย บรรยาย อธิบาย หรือบอกเล่า เกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน ขั้นที่ 5 ขั้นทบทวน (Review) ทบทวนบทอ่าน และขั้นที่ 6 ขั้นสะท้อน (Reflect) สะท้อนให้เห็นว่าตนได้รับความรู้อะไรบ้าง โดยเชื่อมโยงกับ ความรู้เดิม เชื่อมโยงหัวข้อย่อยไปยังแนวคิดหลัก ดังที่ ลอกส์ดอน (Logsdon, 2007 อ้างถึงใน วรรณญา สุขตระกูล, 2559, น. 3) แนะนำว่าเทคนิค PQ4R จะช่วยเพิ่มความ เข้าใจในการอ่านของนักเรียนและการเรียกซ้ำข้อมูลได้ถึงร้อยละ 70 นอกจากนี้ สลาวิน (Slavin, 1997 อ้างถึงใน วรรณญา สุขตระกูล, 2559, น. 3) ระบุว่า PQ4R เป็น หนึ่งในเทคนิคที่ดีที่สุดสำหรับช่วยเหลือนักเรียนให้เข้าใจและจดจำในสิ่งที่อ่าน

จากความสำคัญของการอ่านที่ใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ประกอบกับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ่อวิทย์บางระกำ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญต่ำและการประเมินการอ่านเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ในหัวข้อ การอ่านรู้เรื่องต้องอาศัยหลักการอ่านจับใจความสำคัญ ในการทดสอบครั้งที่ 1 นักเรียน ส่วนมากมีผลการทดสอบที่ต่ำ และการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมต้องใช้ ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญทั้งสิ้น จากผลการสอบ Program for International Student Assessment (PISA) ปี 2015 พบว่า เด็กอายุ 15 ปี ร้อยละ 50 อ่านหนังสือ จับใจความสำคัญไม่ได้ จากเหตุผลที่ได้กล่าวมาทั้งหมด ทำให้ผู้วิจัยเห็นปัญหาและ ความสำคัญของการอ่านจับใจความสำคัญ จึงได้หากกลวิธีหรือเทคนิคต่าง ๆ เพื่อนำมา

พัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน บ่อวิหยาบวงระกำ จังหวัดพิษณุโลก ให้สามารถอ่านจับใจความสำคัญได้อย่างเข้าใจ และสรุปเรื่องราวที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงนำเทคนิค PQ4R มาใช้เป็น หลักการสอนอ่านจับใจความสำคัญ หากผู้เรียนเข้าใจในวิธีการนี้แล้ว สามารถฝึกอ่าน จับใจความสำคัญได้ด้วยตัวเอง และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค PQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิค PQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้ ดำเนินการวิจัยแบบกึ่งทดลอง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนบ่อวิหยาบวงระกำ ตำบลบางระกำ อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก รวม 112 คน
กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนบ่อวิหยาบวงระกำ จำนวน 37 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบ แบ่งกลุ่ม
2. ตัวแปรที่ศึกษา 1) ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค PQ4R
2) ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญและความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค PQ4R เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
3. เครื่องมือและการพัฒนาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้
3.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค PQ4R เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 10 แผน แผนการเรียนรู้ละ 1 ชั่วโมง รวม 10

ชั่วโมง ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามลำดับขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย 2) ศึกษาเนื้อหาเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ เทคนิค PQ4R หลักการสร้าง แผนการจัดการเรียนรู้จากเอกสารต่าง ๆ และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผล การจัดการเรียนรู้ที่คาดหวัง โครงสร้างเวลาเรียน 3) สร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค PQ4R เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 10 แผน แผนการเรียนรู้ละ 1 ชั่วโมง และวัด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน 4) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นจำนวน 10 แผน เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและรับ ข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข 5) นำแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 แผน เสนอต่อ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านวัดผล 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม 6) นำคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา หากได้คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ระดับ 3.50 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ไม่เกิน 1 ถือว่ามีความเหมาะสมนำไปใช้ในการ จัดการเรียนรู้ พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.93 ซึ่งมีระดับความเหมาะสมมากที่สุด และมีส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.24 ซึ่งมีระดับความเหมาะสมมากที่สุด สามารถนำไปใช้จัดการ เรียนรู้ได้ 7) ดำเนินการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค PQ4R เรื่องการอ่าน จับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 8) จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค PQ4R เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ฉบับสมบูรณ์

3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีลักษณะเป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 25 ข้อ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาคุณภาพ เครื่องมือ ดังนี้ 1) ศึกษาทฤษฎี วิธีสร้าง เทคนิคการเขียนข้อสอบแบบเลือกตอบ และ เนื้อหาเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 2) สร้างแบบทดสอบ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 40 ข้อ ให้ครอบคลุมเนื้อหา

และจุดประสงค์การเรียนรู้ 3) นำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำในส่วนที่บกพร่องและนำมาปรับปรุงแก้ไข 4) นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและวัดผล จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้คะแนนความคิดเห็น 5) นำคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เพื่อทำการปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบ พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1 จำนวน 36 ข้อ และเท่ากับ 0.33 จำนวน 4 ข้อ 6) นำแบบทดสอบฉบับที่ปรับปรุงแล้ว จำนวน 30 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มทดลองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1 ห้องเรียน คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.2 โรงเรียนบ่อวิทย์บางระกำ จำนวนนักเรียน 30 คน 7) นำผลที่ได้จากการทดสอบมาทำการวิเคราะห์เป็นรายข้อ วิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (B) โดยใช้วิธีของแบรนแนน (Brennan) พบว่า มีค่าความยาก (P) อยู่ระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนก (B) อยู่ระหว่าง 0.20-1.00 จำนวน 25 ข้อ โดยค่าความยาก (P) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.62 และค่าอำนาจจำแนก (B) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.38 จากนั้นผู้วิจัยนำข้อสอบที่มีค่าความยากและอำนาจจำแนกที่ใช้ได้ จำนวน 25 ข้อ มาสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ 8) วิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้วิธีของ Lovett พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85 มีความเชื่อมั่นสูง 9) จัดทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ฉบับสมบูรณ์

3.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค PQ4R เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ จำนวน 10 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้ 1) ศึกษาวัตถุประสงค์ของการวิจัย ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจจากเอกสารต่าง ๆ 2) สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค PQ4R เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ จำนวน 10 ข้อ 3) นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้นไปเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำความถูกต้อง พร้อมแก้ไขตามคำแนะนำ 4) นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและวัดผล

จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถาม
5) นำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC พบว่า
มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1 สามารถนำไปใช้จัดการเรียนรู้ได้
6) นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วไปใช้เป็นเครื่องมือใน
การวิจัย

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีดังนี้ 1) นำคำตอบจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนมาตรวจให้คะแนน โดยให้ข้อที่ถูกต้องได้ 1 คะแนน ข้อที่ผิด ไม่ตอบ หรือตอบ
มากกว่าตัวเลือกได้ 0 คะแนน 2) วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค PQ4R โดยการทดสอบ
ค่าที

2. ความพึงพอใจของนักเรียน มีดังนี้ 1) วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ
การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค PQ4R เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ โดยการรวมคะแนน
ของนักเรียน แล้วคำนวณค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากนั้นนำค่าเฉลี่ยมา
เทียบกับเกณฑ์เพื่อแปลผล ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50 หมายถึง พึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
ที่สุด ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50 หมายถึง พึงพอใจอยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยระหว่าง
2.51-3.50 หมายถึง พึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50 หมายถึง
พึงพอใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00 หมายถึง พึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการวิจัย

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่าน
จับใจความสำคัญ หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค PQ4R ($\bar{X}$ = 15.62, S.D. = 3.80)
สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X}$ = 11.05, S.D. = 4.82) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และมีค่า
t-test เท่ากับ 9.67 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนก่อนกับหลังเรียน

คะแนนเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	t-test	sig
ก่อนเรียน	11.05	4.82	9.67	.000 **
หลังเรียน	15.62	3.80		

.000 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิค PQ4R อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 0.14) ค่าคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค PQ4R ช่วยให้ผู้เรียนได้รับเทคนิคที่นำไปใช้อ่านจับใจความสำคัญได้ง่ายขึ้น ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 1.08) และค่าความพึงพอใจต่ำสุด ได้แก่ PQ4R ช่วยให้ผู้เรียนนำไปใช้อ่านจับใจความจากบทความได้ง่ายขึ้น ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = 1.19) โดยรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค PQ4R

รายการ	($\bar{X}$)	(S.D.)	แปลความหมาย
1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค PQ4R มีขั้นตอนที่น่าสนใจ	3.57	1.17	มาก
2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค PQ4R ช่วยให้ผู้เรียนได้รับเทคนิคที่นำไปใช้อ่านจับใจความได้ง่ายขึ้น	4.05	1.08	มาก

รายการ	($\bar{X}$)	(S.D.)	แปลความหมาย
3. การจัดการเรียนรู้นำไปใช้ในการจับใจความสำคัญได้จริง	3.89	1.10	มาก
4. นักเรียนมีความตื่นตัว กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม	3.65	1.21	มาก
5. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมเหมาะสม	3.59	1.17	มาก
6. PQ4R ช่วยให้จับใจความจากบทโฆษณาง่ายขึ้น	3.46	1.56	ปานกลาง
7. PQ4R ช่วยให้จับใจความจากบทความได้ง่ายขึ้น	3.43	1.19	ปานกลาง
8. PQ4R ช่วยให้จับใจความจากงานเขียนโน้มน้าวใจได้ง่ายขึ้น	3.49	1.10	ปานกลาง
9. PQ4R ช่วยให้จับใจความจากข่าว เหตุการณ์ประจำวันง่ายขึ้น	3.65	1.14	มาก
10. PQ4R ช่วยให้จับใจความจากวรรณคดีได้ง่ายขึ้น	3.73	1.33	มาก
รวม	3.65	0.14	มาก

บทสรุป

ผลการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนโดยใช้เทคนิค PQ4R เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ่อวิทย์บางระกำ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้เทคนิค PQ4R ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.65 คะแนน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลเป็นประเด็นได้ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั้น อาจเป็นผลเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค PQ4R ตรงความต้องการจำเป็นของกลุ่มเป้าหมายที่ได้จากการวิเคราะห์สภาพของนักเรียนที่มีความหลากหลายทางการเรียนรู้ เพิ่มความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนมากขึ้น (Logsdon, 200 อ้างถึงใน วารัญญา สุขตระกูล, 2559, น. 3) และเทคนิค PQ4R เป็นหนึ่งเทคนิคที่รู้จักกันว่าเป็นเทคนิค

ที่ดีที่สุดสำหรับการช่วยเหลือนักเรียนให้เข้าใจและจดจำในสิ่งที่อ่าน (Slavin, 1997 อ้างถึงใน วรัญญา สุขตระกูล, 2559, น. 3) ประกอบการนำเทคนิค PQ4R ไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนตามแผนการสอนที่ได้จัดเตรียมและวางแผนไว้อย่างเป็นระบบ จำนวน 10 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง เรียงตามลำดับจากง่ายไปยากจะทำให้มีทักษะมากขึ้น จึงส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีทักษะการอ่านที่สูงขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรรณิการ์ ทัพทวา (2552, น. 78) ที่ได้วิจัยเรื่องการใช้กลวิธีการสอนแบบ PQ4R เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในภาษาอังกฤษและความคงทนในการจำ ซึ่งพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้กลวิธีการสอนแบบ PQ4R มีผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 28.93 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เอี่ยมพร โชคสุชาติ (2556, น. 97) ที่ศึกษาความสามารถอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนอายุ 9-12 ปี ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านจากการสอนอ่านโดยวิธี PQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนที่ความคิด ซึ่งพบว่า ความสามารถอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่านโดยใช้วิธี PQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนที่ความคิดอยู่ในระดับสูงขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ วรัญญา สุขตระกูล (2559, น. 105) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด PQ4R เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด PQ4R สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค PQ4R นั้นสามารถนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้เรียนมีการพัฒนา เข้าใจในการอ่านได้ดียิ่งขึ้น

2. จากผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค PQ4R เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ การวิเคราะห์แบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ่อวิหคบางระกำ จำนวน 1 ห้องเรียน หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค PQ4R พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค PQ4R อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.14 และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค PQ4R ช่วยให้ผู้เรียนได้รับเทคนิคที่นำไปใช้อ่านจับใจความ

สำคัญได้ง่ายขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 คะแนน นักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ระหว่าง 3.51-4.50 คะแนน สอดคล้องกับ ฉัตรลัดดา เกิดสุภาพ (2561, น. 165) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้จากการสอนอ่านด้วยเทคนิค PQ4R พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประชาอุปถัมภ์มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้จากการสอนอ่านด้วยเทคนิค PQ4R ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.80 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.09 สามารถสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค PQ4R และเนื้อหาที่นำมาใช้มีความเหมาะสม สามารถใช้อ่านจับใจความได้จริง ส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค PQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. เทคนิค PQ4R ควรใช้ควบคู่กับใบงานฝึกทักษะที่ต้องฝึกอย่างสม่ำเสมอ
2. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ครูควรคิดพัฒนาและจัดกิจกรรมเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนอยู่เสมอ
3. การใช้เทคนิค PQ4R ในเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญควรคำนึงถึงความเหมาะสมของกิจกรรมเนื้อหา ช่วงวัย ความสามารถ ความสนใจของผู้เรียน และเรียงลำดับเนื้อหาตามความยากง่าย
4. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค PQ4R เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญควรคำนึงถึงระยะเวลาในการดำเนินการให้เหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยหรือการวิจัยต่อไป

1. ควรนำเทคนิค PQ4R ไปใช้ฝึกอ่านจับใจความในระดับชั้นอื่น ๆ เพราะการอ่านจับใจความสำคัญเป็นทักษะที่สำคัญอย่างยิ่ง ควรได้รับการปลูกฝังตั้งแต่วัยเด็ก โดยเนื้อหาจะต้องเรียงตามลำดับความยากง่าย ตามวัยที่เหมาะสม และเพิ่มขึ้นตามระดับการเรียนรู้ที่สูงขึ้น

2. ควรนำเทคนิคหรือกลวิธีการสอนอื่น ๆ หรือสร้างสื่อการสอนมาใช้ ร่วมกับการสอนโดยใช้เทคนิค PQ4R

บรรณานุกรม

- กรรณิการ์ ทัพขวา. (2552). *การใช้กลวิธีการสอนแบบ PQ4R เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ฉัตรลัดดา เกิดสุภาพ. (2561). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้จากการสอนอ่านด้วยเทคนิค PQ4R. *วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์*, 3(2), 1-279.
- ดารณี ศักดิ์ศิริผล. (2551). *แบบฝึกอ่านเขียนเรียนรู้กับนกฮูก*. กรุงเทพฯ: โกลบอล เอ็ด.
- วรัญญา สุขตระกูล. (2559). *การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด PQ4R เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ศุภณัฐ ศศิวิวัฒน์. (2561). *ปรับการเรียนรู้เพื่อสร้างทักษะใหม่*. สืบค้น 5 มิถุนายน 2562, จาก https://tdri.or.th/2018/05/publicannualcon_2/
- อัจฉรา ประดิษฐ์. (2550). *ชวนเด็กไทยให้เป็นนักอ่าน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานอุทยานการเรียนรู้.
- เอื้อมพร โชคสุชาติ. (2556). *การศึกษาความสามารถอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนอายุ 9-12 ปี ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน จากการสอนอ่านโดยวิธี PQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนที่ความคิด* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.